JACOBSSONS
Rikspatent
GIVER DET MESTA BRÖDET
AV DET MINSTA MJÖLET
HALMSTAD

KVINNORNAS TIDNING

Blusen
skall, för att kunna tvättas om och om igen och ändock se fräsch ut, tvättas med
Gummans
FLINGOR
Fabrikanter A.-B. EMERITH & Co., Göteborg.

N:o 42. 5:te årg. 18 Oktober 1925.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Götabergsgatan 2, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6:—. 1/2 år Kr. 3:50. 1/4 år Kr. 2:—.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1925.

INNEHÅLL.

Utlandskrönika i sammandrag.
Förhållandenas makt. Av Marie Louise Ingeman.
Den sena middagen — en fara för mänskligheten. Av Louise Bergh.
Bröder. Av Den fundersamma.
O. såra ej . . . Av I. A.
Mod. Av Ragna Peters.
Teater.
Kåkstaden. Av Crayon.
Vad är en äkta man värd?
Snuva och bröstvärk. Av Edith MacMillan.
Insändarnes spalt. Hembiträdesfrågan.
Allahs vilja. Roman av Kathlyn Rhodes.

——::——

Utlandskrönika
i sammandrag.

Underrättelserna från ministermötet i Locarno ha under den gångna veckan ingivit starka förhoppningar, att dess fredsstiftande arbete, av vilket Europas välgång i så hög grad avhänger, skall leda till önskat resultat. Ett och annat moln har visat sig vid horisonten, men åter drivit undan. Anmärkningsvärd är den optimistiska ton världspressen anslår.

När detta skrives har enighet uppnåtts om säkerhetspakten och skiljedomsfördragen mellan Tyskland-Frankrike, Tyskland-Belgien. Tyskland har förklarat sig villigt att inträda i Folkförbundet, men tillerkännes som avväpnad makt en i viss mån gynnad ställning. De tyska underhandlarne synas i själva verket väl ha hävdat sitt lands intressen, o. det är osannolikt, att den tyska högern skall våga sabotera dess arbete. Den "allierade fronten" återigen har icke gjort sig gällande med samma för Tyskland besvärande styrka som tidigare. England har visat ett försonligt sinnelag och använt sitt stora inflytande i medlande riktning. Italien har understött denna politik, därmed ytterligare bestyrkande det engelsk-italienka närmande, som under de senaste åren vid skilda tillfällen kommit till synes.

Åtskilliga frågor äro ännu icke lösta vid ministerkonferensen såsom gränsavtalen i öster mellan Tyskland och dess grannar, utrymningen av Kölnområdet o. s. v. men en allmän uppgörelse torde vara säkerställd. De ledande statsmännen synas beslutna att äntligen skaffa Europa en verklig fred, vilken skall göra det möjligt för de olika länderna att, tryggade mot internationella förvecklingar, sätta in sin energi odelat på att lösa de många inrikespolitiska svårigheterna.

Marockokriget har slutat. Rägnperioden har inträtt och omöjliggjort alla vidare krigiska operationer. Fransmännen och spanjorerna ha vunnit stora framgångar men dock ej den fullständiga segern. Abdel-Krim och hans män hava drivits tillbaka till bergstrakterna, där de gå en hård vinter till mötes. Ett nytt uppblossande av kriget kan antagligen väntas till våren.

Från London berättas om kommunisthäktningar och från Italien om terroristiskt uppträdande av en del fascister.

——::——

Kvinnans postskriptum.

Liksom det finns gamla ordstäv som man upprepar utan att veta varifrån de komma och vad som egentligen ligger i dem, finns det gamla påståenden som man tror på utan att undersöka om det verkligen finns fog för dem.

Ett sådant allmänt känt påstående är att det viktigaste i en kvinnas brev alltid återfinnes i det eller de "P. S." som hon fogar till skrivelsen.

Detta påstående, som antagligen är grundlöst, leder sin upprinnelse från den franske författaren Bernhardin de St. Pierre, död 1814. I sitt berömda arbete "Paul et Virginie" skriver han:

"Paul visste icke att en kvinna, hur långt hennes brev än må vara, aldrig nedskriver sin käraste tanke förrän mot slutet. I en efterskrift talade Virginie äntligen om Paul".

——::——

Det är ytterst svårt att för de okunniga göra deras okunnighet begriplig; redan för att inse henne fordras någon kunskap; men för den som insett henne börjar hon redan att avtaga.

Jeremy Taylor.

*

Ryktet är att likna vid en vattenspegel; allt, som är lätt, flyter därovanpå; det, som är viktigt och gediget sjunker till botten och dränkes.

Francis Bacon.

*

Ingenting bidrager mera att skärpa uppfattningen om människohjärtat än sorgen. Om en författare överraskar er genom sin insikt i er natur, så kan man vara övertygad om, att han har sörjt: denna vishet är tårarnas alkemi.

E. L. Bulwer.

*

Att göra gott emot dem, som göra gott, är mänskligt. Att göra gott emot dem, som göra ont, är gudomligt. Att göra ont emot dem, som göra gott, är djävulskt.

Freidank.

*

Den som har mera själ än jag, behärskar mig, utan att han behöver röra ett finger. Kring honom måste jag välva enligt en andlig tyngdlag.

R. Emerson.

——::——

Förhållandenas makt.

Av *MARIE LOUISE INGEMAN.*

— "Förhållandena spela ingen roll. Om en människa har förutsättningen att lyckas, övervinner hon alla svårigheter".

Det var en man som lyckats, som en gång fällde dessa ord. En rik man och sonen till en rik far.

Yttrandet föranleddes av en annan man, som sökt att bryta sig en egen bana i livet, men misslyckats.

Det låg ett stänk av underkännande, ja, förakt i tonen. Mannen, som kämpat för att ernå sin ställning, men som aldrig nått den, var icke den rätte. Han, som nått allt, vad han sökt att nå, avfärdade den andres hela historia med ett kategoriskt: han dugde ej!

Allt hade gått honom själv väl i handom. Utrustad med den bästa bildning, med frihet att välja det kall, vartill han kände sig mest dragen, hjälpt till starten av en förmögen far och med inflytelserika förbindelser och vänner överallt i världen, hade han aldrig känt hindret i sin väg. Framgången hade tvärtom så ständigt följt honom, att han vid denna tidpunkt var fullt och fast övertygad om att det var hans egen förmåga alltigenom som skänkt honom segern.

Icke ett ögonblick föll det honom in att göra sig frågan, var han kunnat vara utan sin bildning, sin ärvda förmögenhet, sina inflytelserika vänner och förbindelser. Eller hur långt den andre kunnat nå, om han fötts förmögen och satts i tillfälle att utan en ständig och neddragande ekonomisk kamp ägna hela sitt intresse åt sin affärs bestånd och förkovran.

Man hör rätt ofta människor, som befinna sig på den säkra sidan i livet i likhet med denne man förklara att förhållandena icke spela någon roll för framgången. En person som duger blir alla förhållandens herre. Och man framdrar som exempel fattiga personers lysande karriär till makt ära och rikedom — genom egen kraft.

Härmed skall icke lämnas något underbetyg åt människans egen kraft. Den är alltid berömvärd, stundom storartad. Men endast någon enstaka gång leder den till betydande segrar. Och när så är fallet, sker detta alltid i samverkan med gynnsamma — kanske icke förhållanden men dock ögonblick, som öppna dörren till de gynnsamma förhållandena.

Låtom oss som exempel direkt ur livet ta två personer med samma bildningsgrad, samma kunskaper och med likvärdiga karaktärsegenskaper. De komma till två olika firmor i samma bransch. Den ena firman går en lysande framtid till mötes, medan den andra, på grund av ledningens oförmåga, oavbrutet går tillbaka. Man anser måhända nu att mannen i den tillbakagående firman borde utträda ur densamma och söka annan befattning. Men andra äro redan beroende av hans inkomst, en åldrig mor, maka, barn, och han *vågar* helt enkelt icke, om också endast för en kort tid, släppa det säkra för det osäkra. Och medan den andres föhållanden alltjämt förbättras ser han med grämelse hur hans eget arbete blir ofruktbart, hur allt är förgäves, då han vill arbeta sig upp ur svårigheternas allt mera djupnande träsk. En dag sitter den andre som firmans förste man, och han själv står, efter samma arbetsprestation, avskedad på gatan. Hur långt håller den bryska förklaringen att förhållandena icke spela någon roll inför dylika exempel, som livet ger oss i tusental?

Vi kunna ju icke fullborda en handling, icke förverkliga en tanke utan beroende. Vi hava oftast icke lagt två strå i kors för att påkalla de lyckligaste tilldragelserna i vårt liv, och hur vi än ro, sitta vi ofta som galérslavar oupplösligt hopsmidda med vårt öde i den farkost, som vi förgäves söka att få ut ur svårigheternas strida strömdrag.

Det är alltså icke sant att förhållandena ingenting betyda. Så långt vår kortsynta mänskliga blick kan döma betyda förhållandena i stället orättvist mycket i människornas strävanden. Endast där en fullständig vanskötsel av livet föreligger bli de värdelösa. Den individ, som skall till bottnen och icke vill något annat än bottnen, sjunker alltid småningom dit ned, vore det än genom marmorgolv och flera våningars höjd.

Men för den, som strävar mot mål har vägens halt och händelserna under vägen alltid sin evärdliga betydelse. Den som åker fram märker icke vandrarens möda och svett. Och den som vandrar vet icke hur den har det, som släpar sig fram. Och den som släpar sig fram icke hur den har det som bär tunga bördor. Och den som bär bördor icke, hur den har det som går utarmad, hopplös och ensam och utan mål.

För att kunna bedöma i vilken grad en människas lyckande eller misslyckande beror av henne själv, böra vi veta vad hon under vägen haft *för* och *emot* sig.

Kanske ter sig då månget lyckande icke fullt så sagolikt som nu, och månget misslyckande skulle avlocka oss tårar. Vi skulle upptäcka att livet icke är någon lätt sak, och att vi på sätt och vis äro hjältar och segrare allesammans — fastän de flesta av oss utan victoriamärket på våra bröst.

——::——

Den sena middagen — en fara för mänskligheten.

För någon tid sedan höll den berömde tyske rashygienikern professor Fritz Lenz en uppmärksammad föreläsning å Göteborgs Högskola om de intellektuella samhällslagrens utdöende. Oavsett det beaktansvärda föredragets innehåll i övrigt, vilket icke har det minsta samband med denna artikel, vände detsamma blicken mot ett över hela världen alltmera uppmärksammat faktum, nämligen att mänsklighetens andliga energi är i starkt avtagande. På alla områden, där den skapande förmågan för blott ett par decennier tillbaka åstadkommit mäktiga ting och detta icke allenast i ett enstaka land och vid en viss tidpunkt, utan i alla länder, och i så snabb följd mellan epokerna att något uppehåll knappast förmärkts — på alla dessa områden råder i vår tid fullkomlig missväxt. Människomaterialet synes med andra ord försämrat.

Sedan kriget icke längre kan anses utgöra en tillfredställande förklaringsgrund, börjar man söka anledningarna på andra håll. Skulle det vara alltför djärvt att söka *ett* av skälen till vår andliga nedgångsperiod i något så enkelt och vardagligt som i de onaturliga tider som fastställts för intagande av vår föda?

Den sena middagen — allmänt genomförd i samband med den sammanhängande arbetsdagen — betyder likväl ingenting mer eller mindre än en naturrevolution. Och det är icke osannolikt att det är verkningarna av denna revolution vår ras nu har att genomlida i form av en genomsnittligt starkt försvagad livskraft hos vårt släkte.

En blick på den typiska nutidsmänniskan sådan hon återfinnes överallt i kultursamhället, med de nervösa, fårade liksom på alla safter uttorkade dragen, den glanslösa, trötta blicken, den slappa hållningen visar *icke* människan i sin prydno. Studerar man närmare ett dylikt genomsnittsansikte skall man snart säga sig att det icke behövde se ut på detta sätt. Mera must och färg i dragen, högre glans i blicken och mera resning i hållningen och människan skulle göra ett helt annat och vida livfullare intryck.

Följa vi nu ägaren av ett dylikt ansikte under en dag, skola vi nästan osvikligt finna att han eller hon tillhör de sena middagsätarna. Dess olyckliga som efter en hel dags arbete och torrskaffning vid 6-tiden på aftonen uttröttade och aptitlösa sätta sig till bords för att förtära dagens stora huvudmål. För 3 à 4 timmar sedan skulle denna mat smakat härligt — men nu! Man äter, men det smakar ej. Den påfrestning kroppen och isynnerhet magen utsättes för genom att vid denna sena timma och sedan alla muskler arbetat sig trötta fyllas med stark föda verkar i stället för upplivande och stärkande tröttande och nedtyngande. Den behagliga känsla av värme och mättnad som följer på en i naturlig tid intagen god och vällagad måltid uteblir alldeles. Man blir endast trött, olustig, sömnig.

Hur maten under detta tillstånd verkar i en människokropp är det läkarevetenskapens sak att avgöra. Men att den icke verkar som den borde, sedan kroppen delvis mist förmågan att tillgodogöra sig densamma ligger för alla i öppen dag. Och att denna onaturliga, dagligen upprepade process i längden skall inverka menligt eller för svagare fysiker rent av underminerande synes vid närmare eftertanke självfallet.

Innan ett djur tages ut till dagsverke fodras och vattnas det väl, och när ett visst antal timmar gått, upprepas utfodringen. Men innan nutidsmänniskan går ut till sitt dagsverk, hinner eller förmår hon i oändligt många fall endast att förtära ett par brödskivor med smör samt en kopp varmt. Det är ett fåtal som äta en verkligt stadig frukost, innan de gå hemifrån på morgonen. Åtminstone bland kvinnorna. Och vad medföra dessa senare i kompensation till matsäck? — Några tunna smörgåsar med kallskuret — en i sig själv alldeles utmärkt föda, som dock, när den är avsedd att tillfredsställa kroppens behov under dagens viktigaste och mest krävande timmar, eller från 1/2 9 f. m. —1/2 6 e. m., måste betecknas såsom alldeles otillräcklig.

Låtom oss endast kasta en blick på bondens matsedel under samma tid! När klockan är 6 på e. m. har han redan för 3 à 4 timmar sedan medhunnit dagens två stora huvudmål, frukost och middag, har nyss avslutat sitt kaffe med stadigt dopp och står inför aftonmåltiden. Hans fysik har ingen gång under dagens lopp utsatts för den starka avmattning och påfrestning, som blivit den sene middagsätarens lott. I stället har han så att säga underhållit elden, vilken också med klar låga skulle kunna brinna ännu några timmar, ehuru hans dag började vida tidigare än stadsbons, och hans arbete varit långt hårdare. Men sin mat och sin matro mellan arbetstimmarna är för honom ett krav utan prutmån. Han har härvid lyssnat till naturens röst, följt en gammal nedärvd och på den ofelbara erfarenheten byggd tradition, och står därför ännu sund, blodfull, livskraftig där stadsbon, som måst inrätta sin dag efter nödvändigheten, redan hunnit få en uttorkad, åderförkalkad och av den förtidiga ålderdomen märkt fysik.

Det står ju mänskligheten fritt att göra sina experiment. Som ett sådant måste den sammanhängande

Millioner paket DRICK FRIMÄRKS THÉ Säljes årligen

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

Inf. gen. Göteb. Tandl.-Sällskap.
Tandl. Lisa Andrén
Vasagatan 5 B, Tel. 10919.
10—2, 5—7; lördagar 10—2.

Tandläkare KARIN THORLEIF
Kungsportsavenyen 29. Tel. 11789.
Vard. 1—2 el. efter överenskommelse.

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad
Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.
Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.
Lösnummerpris 10 öre.

8-timmardagen med arbetsdagens allmänna avslutning kl. 5 à 6 e. m. betraktas.

Vad man trodde sig vinna därigenom: koncentration av arbetet och en sammanhängande fritid blir dock av noll och intet värde om verkningarna av detsamma visa sig vara av deprimerande beskaffenhet för människans såväl arbetsförmåga som andliga vitalitet. Vinsten av en sammanhängande arbetstid blir ju nämligen för arbetsgivaren ringa eller ingen, om det klargöres att en koncentration av arbetsförmågan icke i längden kan åvägabringas under 8 samanhängande timmar, och en efter kl. 5 à 6 ledig afton, blir för löntagaren värdelös om den av trötthetsskäl endast kan användas till att äta och slöa bort.

Av ovanstående framgår att experimentet med omläggningen av våra förnämsta måltidstimmar icke blivit till gagn för helheten. Ty den sena middagen och dess verkningar går ut icke allenast över ett oändligt stort antal löntagare, utan även över ett oändligt stort antal barn i skolåldern, vilka få foga sig efter hemmens måltidstimmar. Dessa ungdomar, som vanligen börjat sin dag vid 7-tiden på morgonen, få alltså klockan 6 e. m. eller *11 timmar senare* sätta sig till det stora mål, som enligt naturens anvisning under dagens lopp borde utgjort det förnyande och livgivande bränslet för deras kroppar, och som den medhavda skolmatsäcken, oförståndigt snött tillmätt i somliga hem, på intet vis kan ersätta. Om detta kan passera utan ödesdigra följder för släktets genomsnittliga livskraft skall framtiden utvisa klarare än nutiden förmår. Vi kunna endast konstatera att det redan nu förefinnes en väsentlig skillnad i fysisk kraft mellan s. k. torrskaffare och personer som äro i tillfälle att ersätta den uppskjutna middagen med en ordentlig lunch, mellan skolbarn som leva på smörgåsar från kl. 7 f. m.—6 e. m. och skolbarn som under samma tid dagligen erhålla ett kraftigt mål — samt att den mänsklighet som levde för ett par tre decennier sedan och intog sin middag vid middagstid på alla skapande områden, som fordra hjärnkraft och fysisk kraft, var oändligt överlägsen den nu levande, vilken intager sin middag på kvällen.

Att äta för natten borde väl också i grunden vara lika bakvänt som om vi började uppvärma våra arbetslokaler just som vi skulle lämna dem, eller som om solen gick upp då vi tänkte lägga oss att sova.

Vårt schema av i dag visar visserligen att det lyckats oss att ändra matordningen, men därmed är icke sagt att vi samtidigt förmått rubba världsordningen. Naturen är en klok och sträng härskarinna, och efterföljden av hennes lagar har visat sig gynnsam och fruktbärande för släkten efter släkten årtusenden igenom före oss.

Louise Bergh.

——:——

PÄRLOR
JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Bröder.

Den starka trafiken just nu i gatukorsningen tvingar för ett ögonblick fotgängarne, som skola passera gatan, att stanna.

Man ser bland dem en gosse i kanske sjuårsåldern. Han är rakvuxen, smärt och han bär sitt huvud högt. En välsydd rock av fint kläde med pälsbrämad krage omsluter hans lilla nätta person. Ansiktet under den runda filthatten är vackert, förfinat och känsligt, ett barnansikte som man finner endast inom överklassen.

Det är som om larmet från gatan, där tunga arbetsåkdon på järnskodda hjul skramla fram över stenläggningen och spårvagnar, bilar och motorcyklar trängas om utrymmet, det är som om allt detta skrämde den lille. Han ser upp till sköterskan, som antagligen skall följa honom till skolan, och smyger sin hand trygghetssökande in i hennes.

I detta ögonblick stormar från andra sidan en med honom jämnårig parvel över gatan. Han kilar som en vessla mellan kärror och bilar, övermodigt trotsande faran. Han är starkbyggd med brett, rödkindat ansikte som strålar av kraft. Mössan sitter på nacken, den lilla tunna, slitna rocken är uppslagen på vid gavel och den morgonkalla höstvinden blåser honom rakt i bringan utan att han bryr sig om det — ett gränderns barn, vackert i sin unga friska styrka.

Nu får han sikte på den lille välklädde gossen. Han stannar och det är som om hans muskler knötes till kamp. Han mönstrar hånfullt från ovan till nedan den andre, som förvirrad och rodnande trycker sig allt hårdare intill sköterskan, utan att denna på något sätt tycks observera det lilla intermezzot.

De båda gossarna stå mitt för varandra på en armlängds avstånd, den ene en bild av förfining, den andre av kraft. Under någon minut vilar blick i blick, den enes bävande och skrämd, den andres hatfull och hotande —

Två gossar av samma stad, två små bröder av samma folk — vem har lärt dem, den ene att känna fruktan, den andre att hata? *Någon* måste ha gjort det! *Någon* måste på detta sätt ha förgiftat deras unga sinnen!

Varför har ingen i stället lärt dem att tro och lita på varandra, att leende se in i varandras ögon, att känna sig som kamrater och vänner?

Varför har ingen lärt dem detta, som skulle göra deras unga värld så mycket vackrare och som i fortsättningen skulle göra det samarbete, den samverkan de som vuxna dock äro dömda till, så mycket lättare och vänligare?

Den fundersamma.

——::——

Var tyst eller säg något som är bättre än tystnad!

Pythagoras.

Allt vad Damerna
önska i **skoväg** finna de bäst och billigast hos
S:a Larmgatan 10 Hedströms S:a Larmgatan 10

O, såra ej...

O, såra ej din mor, när hon blir ensam
Och livet som var hennes, sjunkit bort
I natt och glömska. Tiden är så kort,
Och dagen flyr, som nu är er gemensam.

Av make, hem, av vänners stora skara,
Av kärleks hägn i livets blomningsvår
Av allt, hon en gång älskat, återstår
Din omsorg och din minnesgodhet bara.

Allt vikit som en dröm. — Hur tungt det väger
Vart ord från dig, när alltmer tomt och kallt
Kring henne livet tagit ny gestalt,
Och hon blott dig i hela världen äger.

Vem minnes längre huru ömt hon smekte,
Vem hennes kärleks många offer nu?
Ack, ingen, ingen! Minnes icke du,
Som en gång trygg i hennes sköte lekte.

Och glömmer, sårar du, vill hjärtat brista,
Det hjärta som dig älskat har så ömt.
Och utav alla bittra kalkar, som hon tömt,
Den bittrast blev att barnakärlek mista.

Vad mer, om även hon mot dig har brutit!
O, glöm dock ej, i hennes hjärta bor
Osläcklig kärlek, ty hon är din mor,
Det jordens band, som livet starkast knutit.

Och där hon ensam i sin boning vankar
Hon väntar blott **ett** bud därutifrån:
Att du, en dotter, eller du, en son
Skall komma dit och skingra hennes tankar.

Det är den lön, som hennes afton höstar. —
Ett kärleksord! — Och det blir ljust och varmt.
Ett kallt och bittert! — Och det blir så armt
För den som ingen längre har som tröstar.

Och när omsider så den tid är inne,
Att även hon i dödens stad skall bo.
Det hänger på dig själv, om du med ro
Vid graven hedra kan din moders minne.

I. A.

"Disträ, säger man!
Aldrig har jag dock glömt mina
VISKAFORS
GALOSCHER
ty de äro oumbärliga"
S G·A 1890 VISKAFORS
VISKAFORS FÖRNÄMSTA FABRIKAT

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.
för alltid på lager alla
VISKAFORS
fabrikat till fabrikspriser.

Har Ni något
att sälja, köpa, hyra ut eller byta, så annonsera det i
Göteborgs Morgonpost
Morgonens förnämsta annonsorgan

Söker Ni någon
tjänare, våning, plats eller annat, så annonsera det i
Göteborgs Morgonpost
Göteborgs största morgontidning.

Mod.

Jag hissade mig upp till fru B. för att få henne med på en promenad.

Vädret var strålande — det är ju alltid strålande väder nu för tiden — men bitande kallt.

Fru B. mottog mitt förslag bekymrad.

— Jag har ju ingenting att ta på mig, sade hon suckande. Hon såg riktigt medtagen ut.

— Var i all världen har du gjort av alla dina kläder då? frågade jag. Jag tänkte på Storm-Nielsen, som ju härjat omkring lös och ledig en tid.

— Här ser du, svarade fru B. och öppnade garderobsdörren. Här finns *ingenting.*

Garderoben var smockfull av kläder. Präktiga kläder, dyrbara kläder, eleganta kläder. Kläder i alla kulörer och för alla breddgrader.

Jag nöp tag i en svart päls från förra året och drog fram den inför fru B:s ögon.

— Den då? frågade jag triumferande.

— Äh, du är tokig, sade hon. Skulle *du* vilja gå med mig i den där gamla omodärna pälsen.

— För min del kunde du gärna få promenera i bara nattskjortan, svarade jag. Du vet jag har inga fördomar, när det gäller kläder, om de bara sitta på rätt person.

— Ja, det kan du säga, svarade fru B. och kastade en till svenskt språk oöversättlig blick ned på den utsvängda kant, som kom min kjol att likna ringklockan i ett kyrktorn. — Du som redan har en modärn dräkt.

Det lät nästan som ett stänk av tårar i rösten.

— Än den här då, sade jag och fiskade fram en elegant plyschkappa, den ser ju vid och bra ut nertill.

Fru B. tog sig om huvudet.

— O! utropade hon. Förskona mig från den hemskiteten! Den är ju ett *lass* av tyg ända från midjan och ned.

Jag såg intet lass av tyg, endast ett felfritt elegant plagg, som jag mindes utgjort fru B:s stolthet för ett par vintrar sedan.

Jag lät avkyld plyschkappan falla tillbaka. Min blick hade fastnat på en ny punkt — en brun promenaddräkt från förra året.

Den du, sade jag, den som klädde dig så utomordentligt väl.

— Ja, i fjol ja, svarade fru B. Men se nu bara här — hon sträckte ut kjolvidden mellan sina händer — 70 cm. centimeter högst! Det finns väl ingen människa, som går med 70 centimeter kring benen nu för tiden.

— Men du har ju en kort päls också. En kort päls är alltid chic.

— Man kan väl inte gå och promenera omkring i en kort päls, sade fru B. Vet du var jag har klädningen till den nu?

— ? ? ? ? ?

— Här! svarade fru B. och sträckte demonstrerande ned händerna utefter sin välklädda person. Det är den här korta, omodärna klädningen, som jag går och sliter på hemma. I den kan jag väl inte visa mig ute heller.

— Men det har du ju gjort flerfaldiga gånger, svarade jag.

— Ja *då,* när den var modärn ja. Det är en kolossal skillnad.

Det var tydligen en *kolossal* skillnad. I två, tre år har fru B. på gator och torg promenerat omkring den garderob, som nu inger henne rysningar och avlockar henne höga utrop av fasa.

En sväng av en penna i en av världsmetropolens modeateljéer — och uppfattningen om det sköna och passande förvandlades ögonblickligen. Vad världens ädlaste och snillrikaste icke förmått — att göra det till en mänsklighetens ambitionssak att söka efterlikna idealet, det lyckas lekande lätt för en okänd skräddare i Paris.

Jag insåg att här var ingenting att vinna för mig, som endast längtade efter en stunds promenad i vackert väder med en god vän.

Våra synpunkter voro så olika. Men kanske berodde det på att jag redan hade en modärn dräkt — tip top — up to date — sista skriet som det skall vara.

Ragna Peters.

——::——

Hösten är alltid en arbetssam årstid för husmodern. Underlätta då åtminstone renhållningsbestyren genom att lägga Linoleum på alla golv och Vaxduk på alla hyllor och bord. "Linopeters", Kungsportsplatsen 2, är bästa inköpskällan.

*

Hur skall man bli rik? Bliv fattig på begär!

Aristoteles.

Säg det med Blommor!
Alltid utsökt vackra i
Vasa Blomsterhandel
Gustaf Ekman
Storg. 31. Tel. 4314—10365.
Filial: Vasagat. 21. Tel. 5481. Kungl. Hovleverantör.

Nadco färgar alla tyger tvättäkta. Kan användas till såväl kallvattensfärgning som kokning. Begär beskrivning på kallvattensfärgning hos Eder handlande eller hos **Aktiebolaget Nadco,** Göteborg. Tel. 20365.

MERKUR-TVÅLEN
är oöverträffad för tvätt af finare tyger med ömtåliga färger.

HANDSKAR och VANTAR
i rikt urval.
Lägsta priser. Kända goda kvalitéer.
Nilssons Handskfabrik
Hvitfeldtsplatsen 9
(mitt emot gamla Latin)

Det är ekonomiskt att hos oss köpa **Gardiner, Bomullstyger, Möbeltyger,** därför att våra tillverkningar bevisligen hålla väl tio gånger så länge, som en gottköpsvara.
Prover sändas. *Precisera godhetsfullt vad Ni önskar.*
KONSTFLITEN, Göteborg G:la Högskolan

Offentliga nöjen.

Stora Teatern.

Söndag 1,30 Matiné
Kyska Susanna.
Söndag kl. 8 e. m.
"JA".
(Damen från Folies Bergères).
Måndag kl. 8 e. m.
"Sista Valsen."

Lorensbergsteatern.

Lörd. d. 17 och Sönd. d. 18 ds. kl. 8:
Simson och Delila
Tragikomedi i 3 akter av Sven Lange.
Obs.! Sista gångerna.

Lilla Teatern.

Lördag och Söndag kl. 7 och 9:
Malenas bröllop.
Söndag kl. 1,30 Matiné: **Den stackars Herman**
Bilj. à 1.65 o. 2.65 kl. 12—2 och efter kl. 6. Tel. 7760.

Veckan 19/10—25/10
Kl. 7 o. 9 e. m. Barnförbjudet.
PALLADIUM
"NATTKLUBBEN"
med RAYMOND GRIFFITH.
RIALTO
"VÅR TIDS MORAL"
med *ELEANOR BOARDMAN.*

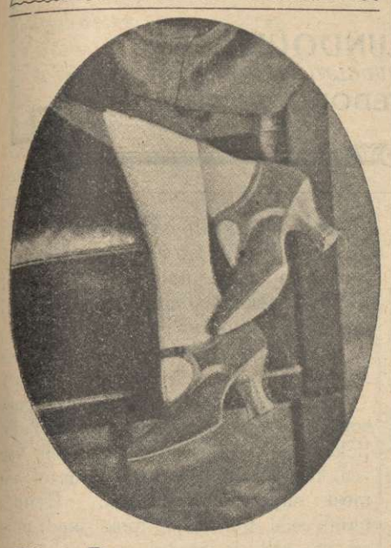

Den **Dam** *som vill vara* **chic** *och* **elegant** *på* **foten** *köper sina skor hos*
City Skomagasin
Kungsgatan 51. Tel. 9179.

Magasin Vogue
Kungsgat. 50, 1 tr.

Teater.

Graven under triumfbågen.

Det franska skådespelet *"Graven under triumfbågen"* har av kritiken på de platser där den givits i allmänhet erhållit en hög värdesättning. Den har framställts som en av dessa sällsynta scenskapelser, vilkas begående för åskådaren betyder en stor och oförglömlig upplevelse.

Infriar verkligen pjäsen detta löfte?

Skådespelet, av den franske författaren Raynal, vill vara en flammande protest mot kriget. Det vill slita *la gloire*, äran, storheten, glansen från krigets änne och visa det i all dess dumhet och grymhet. Så långt lyckas också författaren.

En ung soldat kommer på permission till sitt gods, som ligger i fredligt lugn långt bakom den stridslinje, där blomman av Frankrikes manliga ungdom kämpar och förblöder. Här där livet går sin gilla gång, där marken bär gyllene skördar och människorna, en smula glömska av vad som vederfares deras kära borta vid fronten, kunna le och skratta, där tror man ännu på *la gloire*, på krigets storhet, segerns triumf.

Den unge soldaten, en dyster främling i denna ljusa värld, visar dem kriget sådant det är, personifierar det genom sitt eget dödskallehuvud, sitt frusna väsende, sina lidelsefulla utbrott: skyttegravarnas smuts och mörker, elden, blodlukten, dödsskräcken, jätteskörden av unga liv, sökena, personlighetens utplånande i denna hop där man en gång *var* något, konstnär, godsägare, läkare, — hopplösheten hos denna unga generation som fötts till olycka — — —

Det hade varit tillräckligt för skådespelets syftemål, ja, den starkaste verkan skulle uppnåtts, om allt detta visats mot bakgrunden av det fredliga livets ordning och stilla lycka. Men författaren rågar i stället på ett fruktansvärt sätt lidandets kalk åt den unge krigaren. Han ger honom en far, vilken hemligen ser sig själv som arvtagare till sonens gods och som brudgum till hans trolovade. Författaren ger honom en brud, ung och täck visserligen men utan ungdomens omedelbarhet, naturlighet, godhet, hängivenhet. En underligare kvinnogestalt har väl aldrig förevisats på en scen. I stället för att ila sin älskade till mötes åtminstone vid den lilla lantstationen skickar hon godsets kusk och mottager själv den otåligt väntade ett steg utanför salongsdörren för att sedan underhålla honom med de mest uppstyltade långrandiga deklamationer. Hon har avstyrt den beramade vigseln för att hon och han icke i brölloplsgästernas närvaro skola behöva ödsla bort de fyra nattliga timmar hans pr telegram förkortade permission omfattar. Hon ger sig till honom för att sedan betyga, att hon icke älskar honom. När han på morgonen, försonad med den ångrande fadern, bryter upp för att möta den vissa död, med vilken han skall betala sin permission, har den unga damen åter bytt sinne och deklamerar till avsked ett trefaldigt "Jag älskar dig".

Den svenska teaterpubliken känner icke kriget. Den är dock villig att mottaga och tro på den mest nattsvarta skildring och att av hjärtat hata kriget. Men när *freden*, som den är väl förtrogen med, framhålles så lumpen som här, då vaknar misstron. Denne far utan förbarmande, denne man utan ära, denne åldring utan samvete, honom *tror* man inte på. Han kan icke uppfattas som representanten för en allmängiltig typ. Och emot ett giftermål, ett helt liv tillsammans med denna förkonstlade vimsiga dam, så blottad på varje äkta känsla, så oförmögen till ett ärligt tonfall måste döden på slagfältet synas som en vinning.

På Lorensbergsteatern, där skådespelet under veckan uppförts, gav hr Precht en trovärdig och gripande gestaltning åt den unge soldaten. Hr Ivan Hedqvist och fröken Inga Tidblad lyckades på intet sätt med sina onaturliga uppgifter, resp. fadern och fästmön.

——::——

Kåkstaden.

Man går — och går — och går — De stora tunga husen med balkonger och utsprång bliva mindre, tunnare i väggarna, anspråkslösare i det yttre. De breda trädplanterade gatorna smalna, bliva trädlösa. Fordonen komma med längre mellanrum, fotgängarnes antal minskas. Storstadsbruset stillnar, blir borta.

Gatorna ha förvandlats till gränder. De äro belagda med kullerstenar som ännu, efter kanske hundra år, hålla tätt ihop fastän de här och var skjuta upp i ryggar eller sjunka ned i gropar.

De små envåningsbyggnaderna ligga kors och tvärs, tydligen utan någon på förhand utstakad plan. De klättra i tät men spridd ordning uppför berget, där de fattat posto på något utsprång eller klamrat sig fast på sluttningen med gavlarne sökande stöd hos varandra.

Det är en brokig samling hus, röda, vita, gröna hus, en del tämligen väl underhållna med en liten höstgul trädgårdstäppa omkring, andra endast bofälliga ruckel.

I jämförelse med storstadens mera centrala delar är den här utkanten en veritabel kåkstad. Men den förefaller renfejad och luften känns genomvädrad och doftande frisk. När det rägnar måste vattnet som en syndaflod störta utför dessa stup, dessa branta stengränder utan rännstenar, sopande med sig kvistar och löv, damm och sot om något sådant kan finna fäste här uppe där havsvindarne ständigt svepa fram och stormen då och då med starka lungor blåser in i varje smyg och prång.

Just nu ligger det lilla samhället, vilket vetter åt väster, belyst av solen som genom lätta purprade moln och över öppna azurblå himmelsfält hastigt sjunker ned mot havet.

Arbetsklädda människor röra sig mellan husraderna på väg hem från arbetet. De hälsa alla på varandra, som bodde här idel känt folk. Många ge sig tid att byta några ord eller att med armbågarne mot ett staket följa solnedgångens granna färgspel. Vid en vattenpost utanför en husknut stå några kvinnor och samspråka under det att spännerna fyllas. Ett ungt skratt höres från ett öppet fönster, de muntra ropen från barnflocken som leker i gränden. Då och då öppnas en dörr och faller åter igen. Nere från segelleden ljuder en oceanångares mäktiga stämma.

Skymningen faller. Utmed kajerna där nere i djupet hänger luften full av gula ljus och lanternorna brinna ombord på de små bogserbåtarne, som ila av och an över vattnet. Fönster efter fönster flammar upp i den lilla kåkstaden och blicka klarögda vänligt över till varandra. Ingen gardin rullar skiljande och avstängande ner — — —

Ett känsligt sinne måste förnimma, att stämningen här är en annan än inne i den egentliga staden, där de mera välsituerade bo. Den är icke blott mera rofylld och idyllisk utan även varmare, förtroligare, lyckligare, liksom genomstrålad av hopp. De som bo här känna varandra, höra ihop, äro *ett* folk. De ha lekt tillsammans som barn, de ha delat ungdomens glädje så som de nu, till mogen ålder komma, dela öde, arbeta tillsammans i fabrikerna eller nere vid hamnen, stå skuldra vid skuldra i sina fackföreningar, i sina sjukkassor och arbetslöshetskassor.

Dessa människor som i sin ringhet, sin relativa fattigdom och okunnighet en och en ingenting skulle betytt, ingenting skulle förmått, höra till det folkskikt, det enda av alla, som lärt sammanhållningens hemlighet och som därför skall besitta framtidens värld.

Crayon.

——::——

Vad är en äkta man värd?

Vi återgiva här nedan en artikel av den mest omtvistliga natur under förhoppning att våra av frågan helt säkert livligt intresserade läsarinnor skola gripas av lust att kommentera densamma. Våra spalter öppnas med nöje för de väntade inläggen!

— Vad är min make värd för mig? Varje gift kvinna borde redan under äktenskapets första dagar göra sig denna fråga.

Så inleder mrs Cecil Chesterton en artikel i Sunday Express och hon tillägger förklarande:

— Ty utan att man bildat sig en klar uppfattning om värdet hos en tillgång kan man icke ägna tillbörlig omsorg åt dess bevarande. Detta gäller icke bara för boningshus utan även för äkta män.

Kvinnor se sällan sanningen i ögonen. Eljes skulle flertalet av dem erkänna inför sig själva, att en äkta man för dem betyder *ett hem och allmän trygghet*

Ett hem är en stor tillgång. Den kvinna för vilken denna sanning gått upp, sköter sedan sitt hem på ett sådant sätt, att hennes make trivs där. Det betyder, att han känner sig nöjd och tillfreds med sin tillvaro och det sporrar honom till att arbeta och förtjäna pängar för att därmed på sitt sätt bidraga till hemmets trevnad och framgång.

Liksom en affärsman genom inventering undersöker sin ställning inventerar också en klok hustru då och då den tillgång hon äger i sin man. Hon ger akt på honom och allt efter de tecken hon därvid finner justerar hon sin behandling av honom.

Mången lovande ung äkta man ger plötsligt tappt i kampen för tillvaron och sjunker till endast auktionsvärde på grund av att hans hustru icke förstått att sköta honom. Hon inventerade honom icke i god tid och denna försummelse har lett till det oväntade falissemanget.

Många hustrur förvänta, att deras män skola underhålla sig med dem, när de komma hem från sitt arbete. Det är oklokt att taga sådant för givet. En man nu för tiden är mycket variabel till sitt humör. På måndagen kan han vara upplagd för ett muntert samspråk om vad som hälst. På torsdagen kan han plötsligt tycka att vad hans hustru har att säga är bara värdelöst pladder — en mycket riskabel känsla! — En klok kvinna bör ha på känn när hennes man vill vara i fred.

Kanske invänder någon, att en hustru har rättighet att begära, att mannen skall ta hänsyn också till *hennes* sinnesstämning. Tro mig, en sådan uppfattning är farlig. Var försiktig! Om icke, kan det lätt hända, att en man finner förståelse — och ett hem — hos en *annan* kvinna!

Lev er in i hans värld, utveckla er jämsides med honom, gör hans intressen till edra!

Förvåna er icke över och anmärk icke på hans ombytlighet. För ett år sedan visste han ingenting roligare än att på lediga stunder arbeta i trädgården eller att lyssna i den trådlösa och nu är han endast intresserad av föreläsningar och diskussionsmöten.

En man befinner sig i ett tillstånd av ständig förändring under det att kvinnan i allmänhet stagnerar. Det är hennes stora misstag. Hon måste hålla jämna steg med sin make.

Det finns många vackra och firade kvinnor, vilka betrakta sina män som en ganska oväsentlig faktor i sitt av triumfer fyllda liv. Men vad skulle de väl, om än så vackra, betyda i sällskapslivet *utan* sina män?

Gifta kvinnor, beundrade och uppvaktade av andra män, leva ofta i den tron, att de endast skulle behöva välja bland dem, om deras nuvarande giftermål ginge sönder.

Sanningen är emellertid, att de män vilka uppvakta andra mäns hustrur höra till den talrika kategorien, som icke är böjd att sätta bo och taga ett hems tunga börda på sig.

Vad en hustru i våra dagar bör ha i minne är att hennes make är en mycket värdefull men ingalunda säkerställd tillgång. Om hon icke är medveten om hans värde, så finns det många andra kvinnor, som förstå det och äro mer än villiga att visa honom det.

Må den kvinna, som lyckats bli gift, ägna sin man åtminstone lika stor uppmärksamhet och omvårdnad som sin hy. Må hon sätta sig ner och noga övertänka vad han verkligen betyder för henne både i känslohänseende och materiellt sett. Må hon, sedan hon insett hans värde, upprätthålla det och bevara det åt sig!

——::——

När hösten är inne, vill man gärna genom "nyanskaffningar" öka trevnaden i sitt hem. Glöm då icke Linoleummattornas betydelse. Gå in till "Linopeters", Kungsportsplatsen 2, och gör Edert val; de ha nu fått in sin nya höstsortering.

*

Den mindre kraften uthålligt använd är lika med en stor kraft.

G. W. Leibnitz.

Pensionat och Thesalong
Carmen-Sylva
Avenyen 33, 1:a vån. Tel. 60448
Förstklassigt och hemtrevligt.
Frukost, middag och **supé** serveras såväl till abonnenter som tillfälliga gäster. *Kupongsystem.*

Knut Heurlins Hemslöjd
KORSGATAN 8. Telefon 101 18.
Möbeltyger billigt.

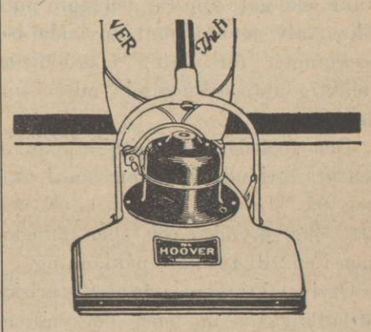

HOOVER
Den piskar, medan den sopar medan den suger.

Det kostar ingenting

att ringa oss för att få en matta gratis rengjord med en Hoover. Vi önska endast att Ni är personligen närvarande och tar del av vad Hoovermannen har att säga om mattans vård och rengöring.

A.-B.
Ferd. Lundquist & Co.
Hoover-avd. Tel. 4614.

(Eftertryck ej tillåtet). Med ensamrätt för Sverige.

Allahs vilja.

Av *KATHLYN RHODES.*

Översatt av *Sigyn Frydén.*

8

Den unge mannen kom fram till henne helt lugnt och föreslog inte, som hon till hälvten fruktat, att de skulle gå ut i trädgården genast. I stället dansade de igenom hela turen, och Kitty kände en plötslig förhoppning, att hennes fruktan varit obefogad. Men hon togs ur sin villfarelse senare, då de åter sökt upp sin gamla plats under mullbärsträdet, ty hon hade knappt satt sig ner, förrän hon fick höra honom börja på just den mening, som hon fruktade att få höra.

— Herr Fraser, — hon avbröt andlöst hans framstammade ord — jag — jag har glömt min scarf därinne — ni vet, den med sekinerna på. Och det är lite kyligt — ville ni — skulle ni vilja hämta den åt mig? Den måste vara i balrummet.

Hon såg en hastig rodnad stiga upp i hans ansikte, och ett ögonblick fruktade hon, att han skulle vägra att uppfylla hennes begäran, som han måste finna taktlös, olämplig. Men han reste sig genast.

— Jag skall naturligtvis hämta den åt er, sade han, och hon kände sig tillrättavisad av den lugna värdigheten i hans ton. Men när jag kommer tillbaka, är jag rädd, att jag måste be er höra på mig ett par minuter åtminstone.

Han vände sig bort, och hon såg honom gå över gräsplanen med högburet huvud. Och med det samma kände hon en plötslig bävan vid tanken på den smärta hon så snart skulle nödgas tillfoga honom.

Men hon kunde inte *gifta* sig med honom! Det var orimligt, fullständigt omöjligt att tänka på att anförtro sitt liv i hans unga händer. Och hon finge ej väcka falska förhoppningar, som sedan måste komma att grusas. Han var för god att leka med på det sättet genom ett halvt löfte för tillfället endast för att mildra ett avslag. Nej, hans uppriktighet var värd ett uppriktigt svar; sanning måste mötas med sanning.

Men hon var förskräckligt nervös, skulle vilja ha givit mycket för att komma undan situationen, och i ett plötsligt vansinnigt hopp att möta honom på vägen tillbaka och lyckas få honom med in i huset igen reste hon sig och tog ett steg framåt.

Just i det ögonblicket nådde en röst hennes öra, och hon stod som fastnaglad vid stället.

— Å, naturligtvis, det var Perkins som talade, och hans ton var en förolämpning mot den lyssnande, varenda en ombord visste det och skojade med honom. Stackars gamle Cheyne blev utsatt för en ganska grundlig drift, när flickan gick i land i Marseille, det kan jag tala om för er, fröken Fanshawe.

— Fröken Fanshawe! Kitty kände hur allt hennes blod strömmade till hjärtat, medan hon alltjämt stod där som förlamad. Hon hade fått klart för sig nu, varifrån rösten kom. Det var från andra sidan om en stor rododendronbuske till vänster om gräsplanen, och natten var så stilla, att varje ord hördes klart och tydligt.

Perkins moitié skrattade.

— Verkligen! Ack, fortsätt, ni kan inte tänka er hur intresserad jag är!

— Nå väl! Sjömannen skrattade också, triumferande tycktes det för den darrande lyssnerskan. Om Cheyne inte har talat om historien för er, så bör *jag* kanske inte låta den sippra ut.

Fröken Fanshawe gjorde en munter liten protest, och hennes kavaljer fortsatte villigt.

— Jag försäkrar er, att från det ögonblick hon steg ombord i Melbourne, hade vi saken klar för oss. Hon ser ju naturligtvis bra ut, som ni själv kunnat se i kväll — den överlägsna tonen kom Kitty att knyta sina händer i lågande harm — och först får jag bekänna, att Cheyne blev en liten smula betagen — om jag får säga det i er närvaro.

Kitty kunde föreställa sig den skämtsamma lilla bugning, som poängterade hans ord.

— Men ni behöver inte bli svartsjuk, fortsatte den förhatliga rösten. Cheyne invigde oss snart allihop i skämtet. Nå, ni förstår, han syntes rädd att ha sagt för mycket, jag menar inte riktigt så, fröken Fanshawe. Cheyne är en gentleman, och han skulle naturligtvis inte vilja säga ett ord, som kunde kompromettera en dam. Men vi upptäckte snart, hur det var fatt — att hon beslutat få honom för sina fötter, och jag får säga, att det var en ganska nätt liten flirt. Ni känner väl till sjöfolk, och man skulle inte kunna klandra Cheyne, när flickan så öppet lade an på honom.

— Nåå? Poppys röst var kylig. Och sen —

— Sen? Å, det blev slut på historien, när flickan fann, att han bara lekt med henne. Hon anklagade honom för att ha flirtat med *henne* — ack, det blev en riktig liten scen på slutet, tror jag. Under de mest belevade former naturligtvis. Jag menar, att hon varken sade eller gjorde något kompromettterande, därtill är hon för mycket lady. Hans ton var beundransvärd. Men hon visade honom tydligt, vad hon tänkte — väntade — och slutligen måste han till självförsvar erkänna för henne, att han var förlovad.

— Han väntade till slutet, innan han — erkände?

— Nå ja, naturligtvis kan inte en karl berätta för en flicka, att han är förlovad, med det samma han får se henne, sade Perkins. Ni förstår, att det skulle se lite för avsiktligt ut. Som ett slags annons: "Tillträde förbjudet" o. s. v.

— Ja, det kanske ni har rätt i. Av det kvävda ljud, som nådde henne, förstod Kitty, att fröken Fanshawe gäspade. Nå, det var ju en mycket rolig liten historia, herr Perkins, och jag tycker, att herr Cheyne kunde talat om det där för mig. Nu är jag säker om att det är tid för nästa dans. Jag önskar den här tillställningen vore över — jag längtar att få komma hem till en cigarett.

Kitty hörde ingenting mer. Ej sjömannens skämtsamma erbjudande av sitt eget cigarettfodral och flickans låtsade saknad, då hon avböjde anbudet. Hon stod orörlig,

Sänd Eder **Tvätt** till
Tvättanstalten Västkusten
Vegagatan 46. Göteborg. Tel. 44443.
Omsorgsfullt arbete. Snabb leverans.

Böcker Bindas Billigt
Avhämtas efter tilllsägelse
Tel. 236, 11510
Vantöreanstaltens Yrkesskola.

Ni glömmer väl inte att köpa **YvY-tvål,** ty då glömmer ni det väsentligaste: Er hys bästa vän.

Snuva och bröstvärk.

Hösten har som alltid haft till följesvenner de med stor olust motsedda förkylningssjukdomarne. Den gamla en smula galghumoristiska uppfattningen, att de höra till årstiden och att man ingenting annat har att göra än att undergivet dragas med dem har emellertid, som tidigare påpekats, fått vika för en desperat önskan att kunna bemästra och bli kvitt dem. Frågan har varit uppe på alla håll och man har vänt sig till läkarevetenskapen för att få ett svar.

Den stora engelska läkaretidningen *Lancet* har nu lämnat en del upplysningar genom d:r John Alexander Drake, vilka jag här nedan i sammandrag återgiver.

"Förkylningsårstiden är inne, anmärker den ifrågavarande läkaren, och utbrottet av en i samband därmed stående epidemi har redan inrapporterats. Det är kuriöst, men det har ännu icke gått upp för den stora publiken, att den allmänt använda beteckningen "förkylning" icke blott är felaktig utan även direkt missvisande.

Den förleder nämligen allmänheten att förbinda densamma med tanken på "drag", "blåst" o. s. v. och att söka skyddet och även läkedomen i en allt tjockare påklädning.

Otvivelaktigt spela de atmosfäriska förhållandena in, men de symtom, som allmänheten sammanfattar i ordet "förkylning", framkallas genom en invasion i systemet av sjukdomsalstrande mikroorganismer, en invasion som ofta kan bli ödesdiger.

Ett betydande antal av de dödsfall som inträffa under den kalla årstiden framkallas av sjukdomar i andningsorganen, vilka återigen i talrika fall leda sitt ursprung just från vad man i dagligt tal kallar "förkylning". Denna ligger också bakom många kroniska, livsdugligheten nedsättande åkommor.

På grund av allmänhetens bristande insikter ifråga om "förkylningens" verkliga natur göra de flesta förkylda ingenting för att förebygga smittans ytterligare spridning.

Den förkylde går ofta till sitt arbete som vanligt och besöker även nöjeslokaler eller andra platser, där många människor äro samlade, utan tanke på den smittofara, som han därigenom utsätter andra personer för.

Om de som falla offer för "förkylning" ville hålla sig till sängs några dagar, så skulle deras opasslighet icke blott fortare gå över utan många andra människor skulle också slippa att bli smittade.

Det är alldeles riktigt att läkarevärlden och hälsovårdsmyndigheterna böra upptaga striden mot en sjukdom så vanlig och till sina följder ofta så farlig som denna, men det första ledet i en sådan kampanj bör vara avskaffandet av den nu vanliga missvisande beteckningen "förkylning" och dess ersättande med ett annat namn som låter allmänheten förstå åkommans verkliga natur".

Edith MacMillan.

——::——

"BROR"
brunmelerad varm ulster.

5	6	7	8	9	10	11 år
24.-	25.-	26.-	27.-	28.-	29.-	30.-

12	13	14 år
31.-	32.-	34.-

Berlin's
Fisktorget.

Man skall inte ropa hej – förrän man kommit över en **YvY-tvål.** Den är bäst.

Vad är ett stort liv? En av den mogna åldern förverkligad ungdomstanke.

Alfred de Vigny.

——::——

Land skall med lag byggas.
Vacker hy skall med **YvY-tvål** tryggas.

Insändarnes spalt.

Hembiträdesfrågan.

En av hemmens mest brännande och mest svårlösta frågor är den som rör *hembiträdena.*

Så fort en tidningsartikel i detta ämne synes, tar det liksom eld i husmödrarnes sinnen. De besvärligheter de ha att dragas med på denna punkt förefalla plötsligt sjudubbelt värre än eljes och de erinra sig med grämelse alla tidigare utståndna vedervärdigheter.

En och annan känner måhända hoppet flamma upp inom sig, hoppet att under den väntande diskussionen ett genialt förslag till "lösning" skall framläggas. För alla de andra som för evigt låtit detta hopp fara har dikussionen ett annat intresse — det känns i alla fall skönt att offentligen få säga vederbörande den beska sanningen!

Överlämnande till andra pennor både att söka "lösningen" och att "sjunga ut" vill undertecknad inskränka sig till att lämna några objektiva synpunkter på saken.

Husmödrarnes "oförmåga" att reda upp hembiträdesfrågan är, som bekant, ofta föremål för manlig kritik. Knappast med rätta.

Denna fråga är nämligen ingenting annat än en mindre avläggare till den stora arbetarfrågan, vilken männen trots alla sina ansträngningar och sina större resurser icke lyckats bemästra och vilken vållar så mycken oro inom samhällslivet.

Samma drivkrafter som äro verksamma inom arbetarrörelsen, klasshatet och den beslutsamma viljan att med alla till buds stående medel förbättra arbetarens ställning med hänsyn till arbetstid, lön, semester och behandling, spela in också i hembiträdesfrågan.

Och hemmen äro *sämre* ställda än arbetsgivarne inom industrien och handeln *därför att efterfrågan på huslig arbetskraft är större än tillgången därpå.* Denna arbetskraft kan därför uppställa krav och pretendera ett hänsynstagande som vid ett jämviktsläge skulle vara otänkbara. Man ser ju hur hembiträdeslönerna fallit nu när kvinnorna på grund av de minskade arbetsmöjligheterna inom industrien i ökad utsträckning söka anställning i hemmet, den alltid till buds stående reträttplatsen.

Det är emellertid troligt, att industriens svårigheter äro av övergående natur och att den åter, till men för hemmen, skall börja draga till sig den kvinnliga arbetskraften. Ty därom råder väl icke tvivel — det husliga arbetet är *mindre* omtyckt än arbetet inom industrien, handeln och andra förvärvsområden.

Detta är icke ett för vårt land säreget förhållande utan typiskt för alla länder.

Saken förefaller gåtfull. Det husliga arbetet måste på grund av alla därmed följande förmåner, ordentlig lön, proper bostad, god kost, fri tvätt och hänsynsfullt bemötande räknas som ett bland de *bättre* kvinnliga yrkena. Att det icke desto mindre är impopulärt måste bero på, att det är förenat med nackdelar, som icke återfinnas inom andra kvinnoyrken eller äger för arbetarklassens kvinnor särskilt förhatliga drag.

En del sådana förhållanden springa genast i ögonen.

Ett hembiträde behöver en grundligare yrkesutbildning och har ett mera invecklat och maktpåliggande arbete än t. ex. en industriarbeterska eller ett butiksbiträde.

Hon är, sedan *ensam* jungfrun blivit regeln, nekad kamratskapets trevnad och hon hålles i stor utsträckning avskild från sin egen klass för att i stället leva i en högre, för henne främmande och på grund av klassoviljan kanske antipatisk miljö.

Ett hembiträde har längre arbetstid än vad som förekommer i andra yrken och hon är mer eller mindre bunden under söndagen, för andra en obegränsad fridag.

Ett hembiträde tillerkännes icke den "frökentitel", som man utan vidare ger andra kvinnor inom även det enklare arbetslivet. Hon kallas vid *namn* icke blott av de vuxna utan även av barnen.

Det är dessa förhållanden, som stå emellan hemmen och den kvinnliga arbetskraften. Att de skola kunna elimineras är väl knappast troligt.

En som låtit hoppet fara.

——::——

Att välja det rätta går av sig själv, när det gäller att välja toalettvål. Ty här står **YvY-tvålen** absolut som nummer ett.

Vilt och Kycklingar.
Färska ägg från egna hönsgårdar. Goda potatis. **Bröderna Börjeson,** Rosenlundsgatan 10. **Ring 13639.** Varorna hemsändas med tacksamhet.

Alla som köpa
SPISBRÖD
från
Göteborgs Ångbageri
säga att det är
främst i skörhet och god smak.

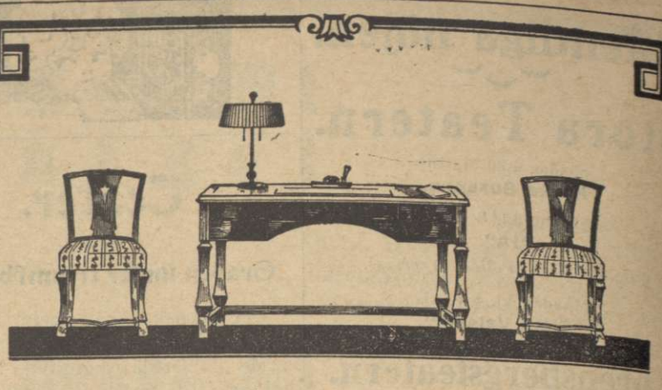

God stil

på möbler och prydnadsföremål i Edert hem är ingen lyx. Den bidrar så avsevärt till trevnaden och hemkänslan att frånvaron därav är en ren förlust. Numera kan också praktiskt taget vem som helst, som sätter bo, förvärva ett solitt, stilfullt sådant. En rik variation av konstnärligt utformade möbler från

BODAFORS

välkända etablissement finnas ständigt till påseende i vår möbelavdelning. Gör oss ett besök och inhämta samtidigt upplysningar om bosättningsförsäkringen och våra förmånliga betalningsvillkor.

Edra gamla nedsuttna soffor och stolar omstoppas.

A:-B. FERD. LUNDQUIST & Co
MÖBELAVDELNINGEN
Tel. 16845. GÖTEBORG Tel. 16845.

"Carmen-Sylva."

Under det att Göteborgs affärscentra varit välförsedda med pensionat och thésalonger har Vasastaden varit mindre väl lottad i sådant hänseende. Det nya pensionatet *Carmen Sylva,* förenat med thésalong och förlagt till Kungsportsavenyen 33 fyller därför ett verkligt behov. Ehuru det bland sina gäster gärna ser även herrar har det upprättats huvudsakligen med tanke på den damvärld, som sätter värde på ett gott bord i en vacker hemtrevlig lokal. Utom den större matsalen finns en mindre av mera intim karaktär samt ett thérum med utsikt över Kungsportsavenyen. De priser som hållas äro nästan överraskande låga.

Pensionatets innehavare är änkefru Hans I. Henrichsen som, tidigare värdinna i ett stort gästfritt hem, torde vara synnerligen väl kvalificerad för den arbetsuppgift hon här upptagit.

——::——

Vintern i södern.

I våras skrevo vi om ett pensionat "*Haus Koblick*" i staden Meersburg vid Bodensjön, vilket gärna önskade mottaga svenska pensionärer. Den dam, som äger pensionatet, fru Koblick, är svenskfödd och dotter till apotekare J. G. Loberg i Göteborg. Hon befinner sig f. n. på besök i hemstaden och skulle vid återresan till Meersburg i början av november gärna vilja taga under sitt beskydd unga svenska flickor, som skulle önska bli pensionärer i "Haus Koblick". Alla närmare upplysningar lämnas av henne själv, tel. 2292.

En Göteborgsdam, lärarinna, som i somras var inackorderad hos fru Koblick, besökte efter hemkomsten vår redaktion och gav pensionatet de mest superlativa lovord. Hennes namn och tel.-n:r lämnas med nöje av oss till de mammor, som önska sända sina döttrar söderut under absolut trygga förhållanden. Tillfälle gives till undervisning i språk, musik, målning, hushåll m. m.

——::——

JORDGUBBAR
i sockerlag, varje burk avsedd för 5 personer kr. 1:50. Jordgubbsylt och Hallonsylt, 1 lit. syltade bär i varje burk kr. 1:75. Under Oktober mån. lämnas 2 burk. Jordgubbar och 2 burk. sylt för kr. 5:—; fraktfritt så långt lagret räcker. Order å 10 kr. 1 burk Apelsinmarmelad i present. Efterkrav eller förskottslikvid.
Hj. Landins, Saft- & Fruktkonservfabrik, Mosås.

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

BREVLÅDA.

E—n S—n. Vi äro förhindrade att i detta fall lämna begärd upplysning.

Lam. Annonsen kostar 2,50 per gång.

L. W—n. Det *passiva* intresset är alltid mycket stort, men åstadkommer aldrig något. Och i den reala världen blir dock en smula handlingskraft och aktivitet alltid makten av första ordningen.

Upprörd. Uselhet! Uselheters uselhet! Stäng dörren!

I. A—g. Prenumerationspriset för okt.—januari är blott 2 kr. Vid pren. kunna även alla nummer, vari pågående följetong stått införda, erhålles gratis av abonnenten.

M. H—r. Se recension i föregående n:r. Får återhämtas.

Aida. Det är ju nedstämmande för så mycken flit. Men — omöjligt!

Rättelse. Vid korrigeringen av en rad i art. "Coué och hans läkemetod" i förra numret uppstod ett nytt tryckfel *uaktoriserad* i st. för *auktoriserad.*

SWALANDERS KAFFE
KUNGSGAT. 17. TEL 3658 KORSGAT. 13 TEL 5167.
BAZAR ALLIANCE 132-133 NILS ERICSONSGAT. 24

Linoleum-Mattor ALLA KVALITÉER Största mönsterurval
Påläggning utföres av fackmän under garanti.
Fernissa, Bonvax, Golvmoppar & Olja m. m.
A.-B. CARL JOHNSSON - Kungstorget

gripen av en själsångest så djup, så våldsam, att hon aldrig i hela sitt liv erfarit något liknande.

Det var henne de talade om i denna lätta föraktliga ton. Henne, Kitty Romney, som under alla de år hon levat i denna nu så plötsligt förhatliga värld aldrig haft någon erfarenhet av, vad det vill säga att vara utsatt för hån och gyckel. *Hon* var skottavlan för alla dessa försmädliga anmärkningar, ett föremål för ömkan och förakt, såsom den kvinna, som sökt fånga en man och blivit avvisad.

Det betydde ingenting, att Perkins historia var osann. Kitty visste ej, att mannen mycket väl hade reda på, att hon var närvarande; att hans skarpa ögon hade upptäckt henne i samma ögonblick han steg in i trädgården, och att han hade valt sin plats och berättat sina lögner i det fulla medvetandet av att hon fanns i hans omedelbara grannskap. Harmen över den ofrivilliga ringaktning hon visat honom grodde ännu i hans sinne, och han var fast besluten att betala lika med lika. Det var kanske tur för honom, att han inte visste, hur väl han hade lyckats. Om han vetat, vilken själslig tortyr han pålagt henne, skulle t. o. m. han ej kunnat undgå att känna ånger.

Han hade ämnat låta henne få sota för sin ohövlighet, och detta hade synts honom vara ett så säkert och lättvindigt sätt. Han var inte rädd för att väcka fröken Fanshawes svartsjuka. Därtill var hon alldeles för själmedveten, och han visste, att hon alltid medgivit och själv gjort anspråk på en generös frihet i avseende på vänskapsförbindelser.

Men Kitty kände det som om hon legat på ett glödande halster. En brännande inre eld tycktes förtära hela hennes varelse. Hon önskade passionerat, att hon hade fått dö, innan hon råkade Owen Cheyne. Ty det fanns verkligen ett sanningskorn i den lögnaktiga historien, som gjorde det hela torterande. Hon *hade* trott, att han menade allvar. Och i stället hade han föraktat henne, hade skrattat åt saken med sina vänner.

Hon hade trott, att hela episoden var begraven i bådas hjärtan, att om han tänkte på henne alls, det åtminstone skulle vara med respekt och aktning, och i stället hade han *skrattat* — — —

— Se här, fröken Romney. Jag har varit borta länge, men jag kunde inte finna sjalen genast.

— Tack, sade hon stilla, undrande, om hennes röst skulle förråda henne. Jag ämnade just komma och hjälpa er att söka.

— Nå, nu sitter ni väl ner och låter mig tala med er, inte sant, sade han med en plötslig liten darrning i rösten, som grep henne i hjärtat i trots av det våldsamma inre uppror, vari hon befann sig.

— Ja, nu skall jag höra på er, svarade hon med ett slags stolt vänlighet. Men inte här. Det finns människor på andra sidan buskarna, som komme att störa oss. Den där vrån under gullregnet är mera avskild. Ska vi gå dit?

Han samtyckte ivrigt, och de gingo sida vid sida över gräsplanen med de många små vita tusenskönorna.

Och i hörnet under gullregnsbusken, vars långa böjliga grenar glänste som silver i månskenet, framförde Allan Fraser sitt frieri — och fick ja.

FJÄRDE KAPITLET.

— Herr Cheyne, sade fru Lassen i bekymrad ton, vill ni inte övertala min gosse att sluta upp med sitt kringirrande liv och slå sig ner i land. Jag tror han söker inbilla sig, att han vinner så mycket erfarenhet genom resor för att få nöjet att slå dank.

Cheyne smålog.

— Ni har tydligen inte mycket hög tanke om den erfarenhet man kan förskaffa sig på våra båtar, sade han. Nåja, en skeppsläkare behöver ju i regel inte försträva sig, det måste jag erkänna. Men ni vet ju, att Lassen är ung ännu, och ett par år till på sjön kan väl inte skada hans karriär.

— Nej, sade hon, och det flög en skugga över hennes milda ansikte. Det är inte det, som oroar mig. Herr Cheyne, ni kommer att anse mig för både vidskeplig och dåraktig, men jag har en medfödd fasa för havet. Den är likväl inte så alldeles oförklarlig, om jag talar om för er, att havet har behållit så många av mina kära. Min far, bror och make voro alla sjöfolk, ser ni, hörde till flottan. Och havet tog dem alla.

De tego båda en stund, och en försenad trast sjöng sin aftonsång på nytt.

(Forts.).

——:——

Ensamjungfrur,
Kokerskor
Husjungfrur
Barnhusor
Passflickor m. fl.
erhålla goda och förmånliga platser nu genast eller den 24 oktober genom
Göteborgs Stads Arbetsförmedling.
Manliga avdeln. öppen 7 fm.—5 em.
Kvinnl. avdeln. öppen 9 fm.—5 em.
OBS.! All platsförmedling är avgiftsfri.

BLÅ PORTEN
Drottninggatan 29
1:sta klass Frukost-, Lunch- & Middagsrestaurant samt Caféservering.
Öppet även söndagar.
Vällagade rätter för avhämtning till billiga priser.
Tel. 14556.

A. J. Ahlbergs
Kött- & Fläskaffär
Saluhallen 125—126. Tel. 4896.
Rekommenderas.

Kaffekännare berömma våra
KAFFE-blandningar.
Köp därför Edert kaffe i
Specialaffären, *Östra Hamngatan 39.*
Göteborgs Kaffehandel
Filial: Bazar Alliance, Butik N:o 95.

-- G. OLSSON --
Frukt- & Grönsaksaffär, V. Hamngatan 23, Göteborg. Telef.: Butiken 9917. Bostaden 20725.

P. OLSSON
Slakteriaffär
Tel 3108. SALUHALLEN 1 Tel. 3108.
REKOMMENDERAS.

C. A. STRÖMBOM
Lilla Korsgatan 2
Grundad 1862 GÖTEBORG Grundad 1862
Telefon 868, 17243.
Försäljer i parti och minut
Smör, Ost, Margarin och Ägg.

Vid Fiskinköp
Kom ihåg
A. SVENSSONS FISKHALL
Grönsakstorget 2. Tel. 5438, 5436.
Filialen Tel. 15324.